

STORTINGET

Representantforslag 133 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Silje Hjemdal, Himanshu Gulati, Solveig Horne,
Sylvi Listhaug og Kari Kjønaas Kjos

Dokument 8:133 S (2020–2021)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Silje Hjemdal, Himanshu Gulati, Solveig Horne,
Sylvi Listhaug og Kari Kjønaas Kjos om å gi fami-
lien full frihet til å dele foreldrepermisjonen**

Til Stortinget

Bakgrunn

Dagens ordning med foreldrepermisjon har gitt de fleste barn gode muligheter til å bli godt kjent med sine foreldre og motta god og riktig omsorg i sine første leveår. For alle de familier som omfattes av ordningen, er det verdifullt å kunne tilbringe tid sammen i en viktig tid for barnets sosiale og menneskelige utvikling. Likevel er det slik at dagens ordning ikke fungerer like godt for alle familier, og den er en innblanding i familiens valgfrihet.

Det er ikke staten som føder barn, men foreldre. Derfor er det også foreldrene som må bestemme hvordan barnet skal oppdras og passes, og hvem som skal gjøre det. For forslagsstillerne er det viktig å gi foreldrene frihet til å bestemme hvem som skal passe barna, og det bør være opp til det enkelte foreldrepar hvordan de vil fordele foreldrepermisjonen mellom seg.

Stortinget vedtok ved behandlingen av Prop. 74 L (2017–2018) Endringer i folketrygdloven og kontantstøtteloven (innfasing av tredeling av foreldrepenger mv.) at foreldrepermisjon skal tredeles mellom foreldre, jf. Innst. 340 L (2017–2018). Det ble innført en tredjedel til hver av foreldrene og en tredjedel som familien selv kan bestemme over. Altså tvinges familien til et bestemt uttak av hele to tredjedeler av tiden.

Ikke mange fedre tar ut mer enn fedrekvoten av foreldrepermisjonen. Faktisk er det fortsatt mange som tar ut mindre enn fedrekvoten, selv om slikt mindre uttak fører til at deler av foreldrepermisjonen da bortfaller. Disse tallene viser med tydelighet at det er lite hensiktsmessig at det offentlige forsøker å styre hvordan foreldrene tar ut foreldrepermisjonen. Hensikten med permisjonen er jo at barnet skal få foreldreomsorg. Å tillegge ordningen likestillingspolitiske målsettinger er i beste fall et bomskudd.

Dagens ordning kan i verste fall straffe barnet. Dersom en av foreldrene ikke tar ut full kvote, mister barnet denne tiden med en av sine foreldre. Dette kan virke som et pressmiddel for å tvinge begge foreldre til å være hjemme.

Forslagsstillerne er opptatt av fleksibilitet. For noen familier passer det at far er mye hjemme, for andre at mor er hjemme. Om den ene driver et enkeltpersonforetak, er det ikke lett å kunne ta lang, sammenhengende permisjon. På samme måte er det også andre jobbsituasjoner som hindrer dem i å ta ut permisjonen de er tildelt.

I dagens ordning er det slik at far har selvstendig opptjeningsrett, men han har ikke selvstendig uttaksrett. Uttaksrett er knyttet opp til mors aktivitet. Dette er en skjevhet, som kun kan forklares med at det ikke har vært politisk flertall for å ta de budsjettmessige konsekvensene.

Målet må hele tiden være å gi barnet tid sammen med sine foreldre, noe som sikres gjennom å gi familien full frihet til å fordele foreldrepermisjonen seg imellom, slik de finner det best for sin familie. Forslagsstillerne har tro på begge foreldre, og tro på at familien kan ta gode valg uten at offentlige regler forteller dem hva som er riktig.

Forslagsstillerne mener det bør være opp til det enkelte par hvordan de vil fordele foreldrepermisjonen mellom seg. Det bør derfor ikke være egne kvoter for mor og far, men en felles kvote.

For mange foreldre er det også verdifullt å kunne ta ut foreldrepermisjonen på en mer fleksibel måte enn dagens regelverk tillater. For familier er det en verdi å kunne ta ut foreldrepermisjonen slik at det passer best mulig med deres liv. Jobb, slekt, eventuell plass i barnehage og mange andre faktorer gjør at det er urimelig at alle skal måtte ta ut permisjonen på samme måte. Derfor burde det legges opp til mer fleksibilitet i uttak. Slik fleksibilitet bør også inkludere muligheten til at uttaket ikke nødvendigvis må være sammenhengende.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring av lover og regelverk slik at det blir opp til det enkelte foreldrepar hvordan de vil fordele foreldrepermisjonen mellom seg, samt forslag om at far på selvstendig grunnlag gis rett til uttak av foreldrepermisjon, samt innføre mer fleksibilitet i hvordan uttak av permisjonen gjøres.

8. mars 2021

Silje Hjemdal

Himanshu Gulati

Solveig Horne

Sylvi Listhaug

Kari Kjønås Kjos